

Concept Wijziging Verordening inspraak, digitale meningspeiling, burgerinitiatief en referenda Rotterdam 2018

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:

- beleid: geheel aan schriftelijk vastgelegde keuzes van een bestuursorgaan voor de uitoefening van een specifieke taak;
- college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam;
- participatie: op initiatief van het bestuursorgaan betrekken van ingezetenen, ondernemers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid;
- ingezetene: ingezetene als bedoeld in artikel 2 van de Gemeentewet;
- inspraak: mogelijkheid die een bestuursorgaan ingezetenen en belanghebbenden biedt voor inspraak als bedoeld in artikel 150, tweede lid, van de Gemeentewet;
- maatschappelijk initiatief: initiatief van een ingezetene of maatschappelijke organisatie zonder winstoogmerk dat er op gericht is een maatschappelijke bijdrage te leveren aan de Rotterdamse samenleving;
- maatschappelijke organisatie: organisatie zonder winstoogmerk met als doel een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving binnen de gemeente Rotterdam;
- uitdaagrecht: recht van ingezetenen of maatschappelijke organisaties om de feitelijke uitvoering van een gemeentelijke taak van het college over te nemen, als bedoeld in artikel 150, derde lid, van de Gemeentewet.

Artikel 2 Reikwijdte

Deze verordening is niet van toepassing op participatie, het uitdaagrecht of maatschappelijke initiatieven die door het bestuursorgaan al zijn geregeld in andere gemeentelijke verordeningen, regelgeving, beleidsregels of procedure.

Artikel 3 Inspraak

Op inspraak is de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, tenzij het betreffende bestuursorgaan een ander proces vaststelt.

Hoofdstuk 2 Participatie

Artikel 4 Mogelijkheden Participatie

1. Het verantwoordelijk bestuursorgaan stelt voorafgaand aan de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van zijn eigen beleid, een participatieaanpak op.
2. Er is geen participatie mogelijk:
 - a. als participatie bij of krachtens wettelijk voorschrift is uitgesloten;
 - b. als sprake is van uitvoering van hogere regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen beleidsruimte heeft;
 - c. inzake de vaststelling van de begroting, de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en belastingen als bedoeld in hoofdstuk XV van de Gemeentewet;
 - d. als de uitvoering van beleid dermate spoedeisend is dat participatie niet kan worden afgewacht;
 - e. de verantwoordelijkheid van het betrokken bestuursorgaan voor kwetsbare groepen in de samenleving zwaarder moet wegen;
 - f. bij interne, dan wel organisatorische aangelegenheden van de gemeente;
 - g. ten aanzien van ondergeschikte herzieningen van eerder vastgesteld beleid; of

- h. als participatie een onevenredig zware last zou zijn ten opzichte van het beleid, tenzij het bestuursorgaan hiervoor een participatieaanpak opstelt.

Artikel 5 Participatieaanpak en procedure

1. In een participatieaanpak wordt op begrijpelijke en toegankelijke wijze opgenomen:
 - a. een omschrijving van het beleid of project dat voorbereid, uitgevoerd of geëvalueerd wordt;
 - b. een beschrijving van de juridische, financiële en beleidsmatige kaders;
 - c. een duidelijk en haalbaar doel van de participatie;
 - d. hoe relevante documenten voor het participatieproces kunnen worden geraadpleegd;
 - e. op welke ingezetenen, ondernemers en maatschappelijke organisaties de participatie zich richt, ook ten aanzien van ondervertegenwoordigde groepen;
 - f. de mate van invloed van ingezetenen, ondernemers en maatschappelijke organisaties per fase in de participatieaanpak;
 - g. een duidelijke tijdlijn van het participatieproces met toegelicht wanneer en op welke wijze ingezetenen, ondernemers en maatschappelijke organisaties kunnen participeren; en
 - h. een beschrijving van hoe de inbreng van ingezetenen, ondernemers en maatschappelijke organisaties wordt meegenomen.
2. Het bestuursorgaan deelt voor de start van de participatie de participatieaanpak met de beoogde ingezetenen, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Artikel 6 Terugkoppeling participatie

1. Als onderdeel van de participatieaanpak zorgt het bestuursorgaan voor een terugkoppeling over de participatie. De terugkoppeling bevat in ieder geval op hoofdlijnen:
 - a. de gevolgde participatieaanpak, met daarin aandacht voor de procedure en de betrokken ingezetenen, ondernemers en maatschappelijke organisaties;
 - b. de inbreng van en de betrokken ingezetenen, ondernemers en maatschappelijke organisaties; en
 - c. hoe met de inbreng van de betrokken ingezetenen, ondernemers en maatschappelijke organisaties is omgegaan of wordt meegenomen in besluitvorming.
2. De terugkoppeling wordt op een geschikte en toegankelijke wijze gedeeld met de ingezetenen, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Hoofdstuk 3 Uitdaagrecht

Artikel 7 Reikwijdte uitdaagrecht

1. Het college besluit ten aanzien van zijn eigen gemeentelijke taken, na een verzoek met betrekking tot het uitdaagrecht of hierop het uitdaagrecht wordt toegepast.
2. Geen verzoek met betrekking tot het uitdaagrecht kan worden gedaan ten aanzien van de taken van de burgemeester, de gemeenteraad en de wijkraden.

Artikel 8 Bevoegdheid college

1. Het college besluit over verzoeken met betrekking tot het uitdaagrecht.
2. Het college kan voorwaarden en voorschriften aan het in het eerste lid genoemde besluit verbinden.

3. Het college kan ter invulling of uitvoering van het uitdaagrecht nadere regels vaststellen die onder meer kunnen zien op de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage, aansprakelijkheid en indieningsvereisten.
4. Als het verzoek wordt overgenomen, leggen het college en indiener de gemaakte afspraken schriftelijk vast.

Artikel 9 Verzoek uitdaagrecht

1. Een verzoek met betrekking tot het uitdaagrecht wordt ingediend bij het college via het daarvoor beschikbaar gestelde aanvraagformulier.
2. Binnen 16 weken na ontvangst van de aanvraag ontvangen de initiatiefnemers een besluit op de aanvraag. Deze termijn kan eenmalig met 16 weken worden verlengd.

Artikel 10 Voorwaarden uitdaagrecht

Een verzoek met betrekking tot het uitdaagrecht voldoet aan de volgende voorwaarden:

- a. heeft een maatschappelijke meerwaarde voor de stad, wijk of buurt;
- b. wijkgerichte initiatieven hebben aantoonbaar draagvlak in de wijk of buurt;
- c. het initiatief schaadt de belangen van andere bewoners niet;
- d. de initiatiefnemer heeft geen winstoogmerk;
- e. de taak door het initiatief net zo goed of beter wordt uitgevoerd;
- f. de kosten voor de uitvoering zijn niet hoger dan de huidige kosten; of
- g. het initiatief voldoet aan wettelijke en gemeentelijke eisen, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, onderhoud en beheer.

Artikel 11 Weigeringsgronden verzoek met betrekking tot het uitdaagrecht

1. Een verzoek met betrekking tot het uitdaagrecht wordt ingediend door ingezetenen of maatschappelijke organisaties.
2. Het college wijst een verzoek met betrekking tot het uitdaagrecht af indien:
 - a. niet aan de voorwaarden zoals in artikel 10 genoemd is voldaan;
 - b. het verzoek ziet op een taak waarvan de aard zich tegen toepassing van het uitdaagrecht verzet;
 - c. het college overeenkomstig artikel 7 heeft bepaald dat niet om toepassing van het uitdaagrecht kan worden verzocht of het een taak van de burgemeester, wijkraad of gemeenteraad betreft;
 - d. de uitvoering van het initiatief op juridische of praktische gronden niet haalbaar is;
 - e. het verzoek de waarde van de Europese aanbestedingsdrempelwaarde als bedoeld in de Aanbestedingswet 2012 heeft of overschrijdt;
 - f. het verzoek activiteiten betreft waarvoor de gemeente verplichtingen met derden is aangegaan in de vorm van een of meerdere overheidsopdrachten en die verplichtingen belemmeren dat de betreffende activiteit door de verzoeker kunnen worden uitgevoerd.
 - g. het belang van de uitvoering van het initiatief niet opweegt tegen de belangen van derden, de algemene belangen van financiën, veiligheid, spoedeisendheid of doelmatigheid; of
 - h. uit een door het verantwoordelijk bestuursorgaan uitgevoerd onderzoek blijkt dat bij de uitvoering van de taken door verzoeker er een ernstig gevaar bestaat zoals bedoeld in de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur dat die mede zal worden gebruikt om:

1. uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten; of
2. strafbare feiten te plegen.

Artikel 12 Hardheidsclausule

Het college kan van artikel 10 en 11 gemotiveerd afwijken wanneer de strikte naleving van deze artikelen tot gevolgen kan leiden die niet in verhouding staan tot het doel en strekking van de verordening.

Hoofdstuk 4 Maatschappelijke initiatieven

Artikel 13 Maatschappelijke initiatieven

1. Maatschappelijke initiatieven kunnen in ieder geval rekenen op:
 - a. contact met de gemeente Rotterdam;
 - b. advisering over het maatschappelijke initiatief;
2. Het initiatief wordt voorgelegd via het daarvoor beschikbaar gestelde contactformulier. Initiatiefnemers kunnen de gemeente vragen om samen te werken aan het realiseren van maatschappelijke doelen.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing, indien uitvoering daarvan redelijkerwijs niet gevraagd kan worden van het verantwoordelijk bestuursorgaan, of indien dit een onevenredig zware last zou zijn.

Toelichting

Op 4 juni 2024 is de "Wet versterking participatie op decentraal niveau" aangenomen door de Eerste Kamer. Deze wet treedt per 1 januari 2025 in werking. Met deze wet wil de landelijke overheid de betrokkenheid van bewoners niet alleen bij de voorbereiding, maar ook bij de uitvoering en evaluatie van beleid versterken. Het doel van de wet is om heldere kaders te scheppen over participatie voor zowel ingezetenen als gemeenten. Volgens de wet versterkt dit het vertrouwen in de representatieve democratie en brengt het de gemeenteraad in positie. De wet heeft artikel 150 van de Gemeentewet gewijzigd, waarbij de huidige inspraakverordening van gemeenten verbreed dient te worden naar een participatieverordening. Daarnaast moeten gemeenten regels opstellen over het uitdaagrecht. Er wordt in de wet genoeg ruimte geboden voor gemeenten om naar de lokale context en omstandigheden invulling te geven aan deze wet.

Participatie in Rotterdam

Rotterdam kent een lange geschiedenis als het gaat om participatie. Zo heeft de gemeenteraad in 2013 de participatieleidraad vastgesteld. Deze leidraad was in samenwerking met Rotterdammers en deelgemeenten tot stand gekomen en maakte duidelijk hoe er in Rotterdam vorm wordt gegeven aan participatie. Naast de kaders van participatie, zijn er door de gemeente ook verschillende instrumenten ontwikkeld voor de Rotterdammer. Zo bestaat het uitdaagrecht (*right to challenge*) als beleidsinstrument al sinds 2015 in Rotterdam. In 2018 is de "Verordening inspraak, digitale meningspeiling, burgerinitiatief en referenda Rotterdam 2018" door de raad vastgesteld. Deze ontwikkeling, waarbij Rotterdammers beter worden betrokken bij beleid en worden uitgerust met instrumenten die eigen initiatief mogelijk maken, is in de afgelopen jaren doorgezet. In 2020 is het uitvoeringsprogramma "Betrokken Stad" van start gegaan. Dit programma is een voortzetting van de eerdere participatieleidraad uit 2013. In Betrokken Stad zijn o.a. de zes uitgangspunten van goede participatie geformuleerd. Ze vormen de basis voor hoe we als

gemeente participatie organiseren in Rotterdam. Ook in ons bestuursmodel hebben de nodige veranderingen plaatsgevonden. In 2022 is het nieuwe bestuursmodel "Wijk aan zet" van start gegaan. In een samenwerking tussen de wijkraad, ingezetenen, wijkpartners en de gemeente zijn er wijkakkoorden gemaakt die de basis vormen voor de samenwerking in de wijk. Deze ontwikkelingen passen bij de doelstellingen die de nieuwe wet voor ogen heeft. Naast ingezetenen is het ook van belang dat ondernemers kunnen participeren. Een voorbeeld van hoe ondernemers in Rotterdam betrokken worden bij beleid is de mkb-toets. De mkb-toets is een manier om Rotterdamse ondernemers in een vroeg stadium te betrekken bij gepland lokaal beleid of regelgeving. De gemeente maakt gebruik van dit instrument om te begrijpen welke ideeën en behoeften ondernemers hebben op een beleidsterrein. Ook wordt gekeken hoe het beleid en de regels voor ondernemers in de praktijk gaan werken.

Wat verandert er?

Conform de nieuwe wet worden er heldere kaders en voorwaarden opgesteld over participatie bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Deze kaders en voorwaarden zorgen voor meer duidelijkheid voor zowel de gemeentelijke organisatie als de ingezetenen van Rotterdam. Naast regels over participatie op beleid, wordt ook het uitdaagrecht in deze verordening geregeld. Dit geldt ook voor maatschappelijke initiatieven die niet zijn geregeld in andere regelingen of verordeningen. Deze nieuwe regels over participatie, het uitdaagrecht en maatschappelijke initiatieven worden middels een wijzigingsbesluit vastgelegd in de bestaande "Verordening inspraak, digitale meningspeiling, burgerinitiatief en referenda Rotterdam 2018".

Het uitdaagrecht en maatschappelijke initiatieven

Het is van wezenlijk belang dat ruimte wordt geboden aan lokale initiatieven en dat aan de samenleving een grote rol wordt toebedeeld bij het ontwikkelen van initiatieven voor algemene voorzieningen. Ingezetenen kennen hun buurt en hun gemeente, weten wat er leeft en spelen daarop in. Deze maatschappelijke initiatieven kunnen aanvullend zijn op de gemeentelijke initiatieven of kunnen sommige gemeentelijke initiatieven vervangen. Het stimuleren van deze initiatieven draagt bij aan samenwerking tussen de gemeente en de samenleving. Een voorwaarde is dat de gemeente ruimte biedt in beleidskaders om deze initiatieven te realiseren. Met het vergroten van eigenaarschap ontstaat er een grotere betrokkenheid en worden meer Rotterdammers actief. Tegelijkertijd moet rekening worden gehouden met het gegeven dat de primaire verantwoordelijkheid voor de uitvoering van gemeentelijke taken bij het gemeentebestuur zelf berust. Onder het uitdaagrecht neemt ook het zogenaamde samenwerkingsrecht een plaats in. Een verzoek tot overname van de feitelijke uitvoering van de taken van de gemeente kan in de praktijk ook leiden tot afspraken over uitvoering van publieke taken.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

Beleid

Onder beleid wordt niet alleen verstaan het vaststellen of wijzigen van beleidsregels, maar ook het ontwikkelen van een beleidsvisie en het uitvoeren van projecten om de beleidsdoelen te realiseren. Het gaat niet om projecten binnen de gemeentelijke organisatie zonder directe impact op inwoners, zoals verbeteringen van bedrijfsvoering.

Maatschappelijke organisatie

Ook sociale ondernemers kunnen in aanmerking komen voor een succesvolle aanvraag met betrekking tot het uitdaagrecht. Hiervoor is van belang dat de activiteit die ontplooid wordt, aantoonbaar zonder winstoogmerk wordt uitgevoerd.

Uitdaagrecht

In Rotterdam staat het uitdaagrecht ook wel bekend als het *right 2 challenge*. De omschrijving van het begrip uitdaagrecht is in lijn met de Wet versterking participatie op decentraal niveau. Het uitdaagrecht berust bij lokale initiatiefnemers en lokale maatschappelijke organisaties. Het uitdaagrecht draait om de samenwerking tussen gemeente en initiatiefnemer. Er zal een wederkerige relatie nodig zijn, waarbij afspraken worden gemaakt over samenwerking, verdeling van taken en verantwoordelijkheid. Dit betekent dat de gemeente de initiatiefnemers behandelt als een volwaardige en gelijkwaardige partner.

Artikel 2 Reikwijdte

Artikel 2 regelt de reikwijdte van de verordening. Het uitgangspunt is dat participatie geldt bij nieuw beleid dan wel de uitvoering of evaluatie van beleid. Het uitgangspunt 'participatie, tenzij' is hier gehanteerd. Er is dan ook gekozen om terughoudend met uitzonderingen om te gaan. Uiteraard zijn er situaties waarin het bestuursorgaan kan besluiten dat de verordening niet van toepassing is. Als er al participatie geregeld is in andere gemeentelijke verordeningen, regelgeving, beleidsregels of procedures, dan geldt deze verordening niet. Zo is deze verordening niet van toepassing op de Omgevingswet. Besluiten of maatregelen die zich tot één of meer aanwijsbare personen richten, al dan niet op aanvraag, vallen ook niet onder deze verordening. Voorbeelden hiervan zijn vergunningen of ontheffingen. Bij dit soort besluiten en maatregelen zijn al andere manieren waarop belanghebbenden worden betrokken, zoals de mogelijkheid om een zienswijze te geven. Ten aanzien van maatschappelijke initiatieven geldt deze verordening niet indien een andere subsidieregeling van toepassing is, zoals bij een bewonersinitiatief in het kader van de subsidieregeling Bewonersinitiatieven. Ook als het uitdaagrecht al geregeld is, zoals bij welzijnsopdrachten, geldt deze verordening niet.

Artikel 3 Inspraak

Een bestuursorgaan kan op grond van de verordening inspraak verlenen, ook als de wet daartoe niet verplicht. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht bevat de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Deze afdeling is in beginsel van toepassing als inspraak wordt verleend. Het bestuursorgaan kan hier echter van afwijken en een andere inspraakprocedure vaststellen. Inspraak is daarmee een specifieke vorm van participatie.

Artikel 4 Mogelijkheden participatie

Het uitgangspunt in het eerste lid is dat bij alle situaties waarbij de gemeente voor de stad nieuw beleid ontwikkelt, er een participatieaanpak wordt geschreven. In de participatieaanpak wordt duidelijk opgenomen hoe de vorm en het proces van participatie eruit zal zien. Hiermee wordt altijd stil gestaan bij hoe de stad betrokken wordt.

In het tweede lid is een aantal uitzonderingen opgenomen waarbij participatie niet van toepassing is. Indien het bijvoorbeeld gaat om een technische wijziging, is er sprake van een ongeschikte herziening van eerder vastgesteld beleid. Wanneer er beroep wordt gedaan op een uitzondering, wordt de afweging om geen participatie te organiseren altijd toegelicht. Onderdeel h brengt tot uiting dat participatie niet de aangewezen route is, indien de directe impact op inwoners verwaarloosbaar is.

Artikel 5 Participatieaanpak en procedure

Dit artikel richt zich op de verschillende onderdelen waar een participatieaanpak aan moet voldoen. Bij het opstellen van een participatieaanpak worden zoveel mogelijk de Rotterdamse zes uitgangspunten voor participatie in acht genomen. Deze uitgangspunten komen voort uit het Uitvoeringsprogramma Betrokken Stad en luiden als volgt:

1. Participatie is maatwerk

Elk participatieproces vereist een eigen, unieke aanpak. Deze aanpak is afhankelijk van de aard en omvang van de opgave, welke kaders er vooraf bestaan, wie betrokken zijn, hoe het onderwerp leeft en wat de impact op de omgeving is. Ook kan de aanpak per fase van een proces verschillen. In het nieuwe bestuursmodel Wijk aan Zet zetten we ons als gemeente in om meer vanuit de wijken te werken. De wijkraden spelen hierin een belangrijke rol en worden dan ook meegenomen in participatiebeleid. Zo weten Rotterdammers vroegtijdig wat er in hun wijk gaat spelen, zonder overvallen te worden door nieuwe participatieprocessen.

2. Betrokken bij de eigen leefomgeving

Alle ingezetenen van Rotterdam moeten de mogelijkheid krijgen om actief mee te denken en mee te doen met de inrichting van hun eigen leefomgeving. De gemeente maakt daarom bij veranderingen in de leefomgeving zo vroeg mogelijk een afweging over het betrekken van de omgeving en stimuleert initiatiefnemers om dit ook te doen. Het opstellen van een participatieaanpak wordt zoveel mogelijk gedaan binnen de ambities van Wijk aan Zet. De wijkraden spelen hier een belangrijke rol in het contact met ingezetenen in de wijk.

3. Heldere verwachtingen en terugkoppeling

In Rotterdam moet bij (nieuw) beleid vanaf het begin duidelijk worden gemaakt welke ruimte er bestaat waarbinnen geparticipeerd kan worden. Bij het participatieproces hoort daarnaast ook duidelijkheid over het tijdspad voor participatie en het resultaat. Dit resultaat moet, bijvoorbeeld in de vorm van een verslag, teruggekoppeld worden aan alle betrokkenen.

4. Uitgaan van het initiatief

Bij gemeentelijk beleid of initiatieven wordt een gedegen afweging gemaakt over het inzetten en vormgeven van participatie. Dit kan leiden tot het actief ophalen van wensen, ideeën en mogelijkheden vanuit de omgeving. De gemeente stimuleert dat participatieprocessen van andere initiatiefnemers zo ingericht worden dat de input door participatie bijdraagt aan betere plannen.

5. Beter en representatief

Deze verordening maakt onderdeel uit van een kwaliteitsslag door de Gemeente Rotterdam om ingezetenen beter te betrekken bij beleid. Dit betekent ook dat er goed geluisterd wordt naar de diverse belangen in de stad tijdens een participatieproces. Tijdens een participatieproces wordt zoveel mogelijk geprobeerd een brede groep Rotterdammers te betrekken, uit alle lagen van de samenleving.

6. Participatie is een vak

Voor goede participatie in Rotterdam wordt ingezet op vakmanschap. Als organisatie blijft de gemeente haar medewerkers uitrusten met de juiste kennis en instrumenten om goede

participatie te organiseren met de stad. Deze instrumenten worden actief ontwikkeld en geëvalueerd.

De verschillende onderdelen van een participatieaanpak gaan over de kaders waarmee rekening moet worden gehouden, het doel van participatie, op wie de participatie zich richt, de invloed van de deelnemers, de wijze waarop inbreng geleverd kan worden en de terugkoppeling van het participatieproces. Andere relevante informatie kan natuurlijk ook in de participatieaanpak worden opgenomen. Om al deze onderdelen in kaart te brengen, heeft de gemeente Rotterdam "Het Kompas voor samenwerken in Stad en Wijk" ontwikkeld en vernieuwd in 2024. Dit kompas is een instrument om in vier stappen een gedragen participatieaanpak op te stellen:

1. De randvoorwaarden en omgeving in kaart brengen
2. De zeven kernvragen beantwoorden (zie Kompas)
3. Het kompas op tafel
4. Een participatieaanpak opstellen aan de hand van de eerdere stappen.

Er is geen vaste vorm waar de participatieaanpak aan moet voldoen, zolang de in artikel 5 opgesomde onderdelen beschreven worden.

Voorwaarden onder het eerste lid

In onderdeel b wordt beschreven dat in de eerste plaats duidelijk moet worden beschreven wat de juridische, financiële en beleidsmatige kaders zijn. Deze kaders moeten aan de voorkant worden beschreven, zodat hier in elke fase van het participatieproces duidelijkheid over bestaat. Onder kaders kunnen ook bestuurlijke ambities worden verstaan die invloed hebben op het participatieproces. Deze kaders vragen soms echter om een zekere flexibiliteit. Als een bepaalde vorm van participatie gunstiger is voor de stad en haar ingezetenen, maar tegelijkertijd in strijd is met de bestaande kaders, kan door het bevoegd gezag besloten worden om af te wijken van deze kaders. Zo blijft er ruimte om het belang van ingezetenen centraal te kunnen stellen waar dit mogelijk is.

Het doel zoals beschreven in onderdeel c kan per fase verschillen en elk participatieproces kan ook meerdere doelen hebben. Het doel wordt zoveel mogelijk opgesteld vanuit de leefwereld van ingezetenen. Eventuele verschillende of tegenstrijdige doelen worden in kaart gebracht en meegenomen in de participatieaanpak.

Onderdeel e regelt dat duidelijk beschreven wordt wie er in het participatieproces betrokken is.

Onderdeel f regelt de beschrijving van de mate van invloed die ingezetenen hebben tijdens het participatieproces. In Rotterdam wordt hier zo veel mogelijk gebruik gemaakt van de participatiecirkel. Deze cirkel beschrijft verschillende vormen van participatie: meedenken, meebeslissen, samen doen, zelf doen. In processen waar vooral wordt geïnformeerd, is er sprake van meeweten. Het participatieniveau kan per fase verschillen.

Onderdeel h bepaalt dat duidelijk moet worden beschreven wat er met de inbreng van ingezetenen en belanghebbenden wordt gedaan. Deze inbreng wordt uiteindelijk afgewogen en meegenomen in de besluitvorming. Als wordt afgeweken van het meenemen van de inbreng in de besluitvorming, wordt er duidelijk toegelicht waarom hier voor gekozen is.

Artikel 6 Terugkoppeling participatie

Dit artikel gaat over de terugkoppeling van de resultaten ter afronding van het participatieproces door het verantwoordelijke bestuursorgaan. Dit kan in de vorm van een verslag. Als blijkt dat een andere vorm beter aansluit bij de betrokkenen, kan ervoor gekozen worden om de terugkoppeling op een andere wijze te organiseren. In het overzicht van de gevolgde participatieprocedure wordt beschreven hoe het participatieproces is verlopen, welke keuzes er zijn gemaakt in verschillende fases en een globale tijdlijn weergegeven van belangrijke (inzage)momenten en bijeenkomsten. De inbreng van ingezetenen en betrokkenen moet duidelijk terugkomen in de terugkoppeling, waarbij wordt toegelicht wat er met de inbreng is gedaan. Tot slot wordt gereflecteerd op het participatieproces en beschreven of en in welke mate het doel van het participatieproces bereikt is. Deze reflectie dient zoveel mogelijk in samenspraak met alle betrokkenen tot stand te komen, zodat alle ervaringen gedeeld worden met elkaar. Dit draagt bij aan de ambities van Wijk aan Zet en het streven om een lerende organisatie te zijn. De terugkoppeling kan op verschillende kanalen worden verspreid, waarbij het gebruik van het Rotterdams participatieplatform [Mijn.Rotterdam.nl](https://mijn.rotterdam.nl) wordt gestimuleerd.

Artikel 7 Reikwijdte uitdaagrecht

De taken van de burgemeester zien op openbare orde, veiligheid, klachten- en bezwarenafhandeling e.d. en lenen zich daarmee niet voor het uitdaagrecht. Hetzelfde geldt voor de gemeenteraad waar het onder andere gaat om het stellen van kaders, controleren van college en vaststellen begroting e.d. Voor de wijkraden, als vertegenwoordigers van de bewoners in een wijk, geldt ten slotte dat het gaat om het geven van gevraagd/ongevraagd advies aan het college en het verstrekken van subsidie. Allemaal zaken die gelet op hun aard niet geschikt zijn voor het uitdaagrecht waar het gaat om het overnemen van gemeentelijke uitvoeringstaken.

Artikel 8 Bevoegdheid college

Lid 1. Een verzoek om de uitvoering van taken over te nemen dient bij het college te worden ingediend. Het college kan de besluitvorming mandateren aan de verantwoordelijk wethouder danwel de ambtelijke organisatie. Aan het besluit kunnen voorwaarden en voorschriften worden verbonden, bijvoorbeeld over de duur van het uitdaagrecht.

Lid 3. Het college stelt nadere (uitvoerings)regels op met betrekking tot de wijze van financiering, het aanvraagproces, indieningsvereisten, de ondersteuning van initiatiefnemers, de vorm waarin de afspraken worden gegoten en een afwegingskader t.b.v. de weigeringsgronden als genoemd in artikel 11 lid 2.

Artikel 9 Verzoek uitdaagrecht

Lid 2. De termijn van 16 weken zal bij complexe aanvragen niet toereikend zijn. Daarom is een verlenging van de termijn met nog een keer 16 weken mogelijk. In de nadere regels wordt een proces uitgewerkt dat recht doet aan duidelijkheid voor de aanvragers en zorgvuldigheid in de behandeling. Te denken valt aan een proces waarbij de initiatiefnemer in een voorfase wordt geholpen om de aanvraag vorm te geven en na een voorfase de formele aanvraagfase wordt gestart.

Artikel 10 Voorwaarden uitdaagrecht

Lid a. Een belangrijke voorwaarde is dat het initiatief een maatschappelijke meerwaarde heeft. Maatschappelijke meerwaarde wordt breed opgevat. Het kan gaan om verduurzaming van de taak maar ook om het versterken van de sociale cohesie in een wijk.

Lid b. Gelet op het doel van het uitdaagrecht om betrokkenheid en het eigenaarschap van inwoners en maatschappelijke partijen in de directe (leef)omgeving te vergroten is het belangrijk dat wijkgerichte initiatieven aantoonbaar draagvlak hebben in de buurt of wijk. Het creëren, onderhouden en aantonen van draagvlak is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Lid d. Initiatiefnemers zullen veelal verenigingen en stichtingen betreffen.

Lid e. Dat de taak beter wordt uitgevoerd dan de gemeentelijke uitvoering wil niet zeggen dat de uitvoering van de taken op dezelfde wijze moet worden gedaan. Een andere aanpak van een taak kan beter zijn en tegelijk maatschappelijke meerwaarde opleveren. Dit vraagt om een gezamenlijk proces waarin, door middel van het goede gesprek, overeenstemming wordt bereikt over het gewenste resultaat en aan welke eisen de uitvoering moet voldoen. Deze eisen mogen nooit strenger zijn dan de gemeente voor zichzelf hanteert.

Artikel 11 Weigeringsgronden verzoek met betrekking tot het uitdaagrecht

Het college zal binnen de wettelijke mogelijkheden actief zoeken naar mogelijkheden om een verzoek toe te kennen. Dit artikel is breed geformuleerd om ook onder onvoorziene omstandigheden (juridisch, praktisch, financieel etc.) een verzoek te kunnen weigeren. Uitgangspunt is dat terughoudend wordt omgegaan met het gebruik van de weigeringsgronden. In het tweede lid, onder c betreft het taken die exclusief zijn belegd bij het gemeentebestuur, zoals toezicht, handhaving en dergelijke bevoegdheden.

Artikel 12 Hardheidsclausule

Van een hardheidsclausule wordt alleen gebruik gemaakt wanneer de ruimte voor maatwerk niet op een andere wijze kan worden geboden. Een voorbeeld hiervan is een verzoek voor het uitdaagrecht voor onderhoud van plantsoen in een straat door een bewonersgroep. Met dit initiatief wordt strikt genomen de gemeentelijke kwaliteitsnormen voor het onderhoud, met instemming van de bewoners, niet volledig gehaald. De maatschappelijke meerwaarde voor de buurt is echter dermate groot dat van de hardheidsclausule gebruik wordt gemaakt.

Artikel 13 maatschappelijke initiatieven

Dit artikel gaat over maatschappelijke initiatieven die niet zijn geregeld in ander regelingen en/of verordeningen. Binnen de gemeente Rotterdam is er een scala aan subsidieregelingen en instrumenten waar initiatiefnemers gebruik van kunnen maken. In deze gevallen zijn de procedures en ondersteuning al vastgelegd in bestaande regels, zoals de subsidieregeling Bewonersinitiatieven of Couleur locale. Echter, sommige initiatieven passen nergens volledig in of raken aan meerdere beleidsvelden tegelijk. Voor deze initiatieven biedt artikel 13 een kader. Dit artikel fungeert ook als leidraad voor nieuwe regelingen en instrumenten. Het artikel borgt dienstverleningsnormen voor maatschappelijk initiatieven. Hiermee benadrukken we dat de gemeente initiatieven van Rotterdammers waardeert.

Artikel 13, eerste lid, onder b geeft aan dat de initiatiefnemer in ieder geval advies ontvangt vanuit gemeentelijke expertise en bestaande mogelijkheden. Voor initiatieven die meerdere beleidsvelden raken, denkt de gemeente mee over welke wijze de initiatiefnemer verder kan worden geholpen. Als dit niet mogelijk is licht de gemeente toe waarom dit niet mogelijk is. Dit proces geldt alleen voor initiatieven die voldoende uitgewerkt zijn om op te kunnen adviseren.